Міністерство освіти і науки України
Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: «ЛІНГВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМІЧНОГО У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ»

Виконала: студентка 2 курсу,
групи Ang1-M20z
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Панич Діана Ігорівна

Керівник: **Свідер І. А.,**
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: **Барбанюк О. О.,**
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри германських мов і зарубіжної літератури

Кам’янець-Подільський – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП……3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМІЧНОГО В ЛІНГВІСТИЦІ……...8

1.1. Категорія комічного з позицій мовознавства……..……..8

1.2. Сучасні концепції щодо класифікації комічного……12

1.3. Гумор та сатира як основні підвиди комічного……15

1.4. Іронія та сарказм як основні комічні смисли……19

Висновки до першого розділу……...25

РОЗДІЛ 2. МОВНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ……27

2.1. Комічне як компонент художнього дискурсу……...27

2.2. Специфіка англомовного короткого оповідання – «short story»……33

2.3. Мовні засоби творення комічного в художньому творі……...38

2.3.1. Фонетико-графічні засоби вираження комічного……38

2.3.2. Лексико-семантичні засоби творення комічного……..41

2.3.3. Граматичні засоби творення комічного……50

2.3.3.1. Морфологічні засоби творення комічного……..50

2.3.3.2. Синтаксичні засоби творення комічного……55

Висновки до другого розділу……....62

РОЗДІЛ 3. МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ……....64

3.1. Метафора як засіб творення комічного……64

3.2. Гіпербола. як засіб творення комічного……70

3.3. Зевгма як засіб творення комічного……...74

3.4. Оксюморон як засіб творення комічного……..76

Висновки до третього розділу……...79

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ……80

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……84

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ……...90

ВСТУП

Ефективність спілкування забезпечується не тільки знанням системи й структури мови, але значною мірою і вмінням орієнтуватися у стихії смислів і значень, що відбивають лінгвокультурний досвід суспільства та індивіда. Знання мови й культури, особливостей світосприйняття, ціннісних орієнтирів, почуття слова – все це сприяє успішності спілкування. Значний шар мовного життя народу становить побутове спілкування за участю позитиву і негативу різних відтінків. Такі явища, як сміх, гумор, іронія, гротеск, сарказм, а також відповідна мовленнєва поведінка сукупно формують сміхову / карнавальну культуру, однією з численних іпостасей якої є комічне.

Під комічним (з грецької – komikos – «смішний») розуміють категорію естетики, що характеризує той аспект естетичного освоєння світу, який супроводжує сміх без співчуття, страху і пригнічення. Комічне поглиблює знання про світ, навчаючи відрізняти справжню сутність явища від його зовнішньої форми. Комічне в мистецтві пов’язане з виявленням і загостренням тих рис явища, які звичайно лишаються непоміченими. Суспільне явище, що втрачає своє історичне виправдання, але претендує на історичну значущість, прагне здаватися не тим, чим воно є насправді, стає об’єктом комічного. Комічне допомагає розлучитися з минулим і несе в собі історичний оптимізм, життєствердне начало, зумовлене позитивним естетичним ідеалом, з позицій якого митець судить про явища життя. Способи виявлення естетичного ідеалу в комічному залежать від жанрових різновидів (сатири, гумору, іронії тощо) [28].

Універсальний характер комічного й до сьогодні викликає велике зацікавлення науковців. Його розглядають у різних ракурсах, зокрема, як естетико-філософське явище (А. Бергсон, І. Кант, Д. Ніколаєв та ін.); культурологічне (Л. Біла, М. Бахтін, Л. Іванова); соціологічне (М. Бороденко, І. Бутенко, Л. Гришаєва); літературознавче (О. Долгушева, П. Майдаченко, Л. Махновець).

Зацікавлення лінгвістів аналізом комічного в художніх текстах зумовлене тим, що «художня свідомість належить до однієї з форм (хоч і виразно своєрідних) існування суспільної свідомості людини як соціальної особистості, і через світ художніх образів, створених письменником, читач здатний сприймати світ» [32, с. 6]. Вияв комічного засобами мови відтворює відповідний спосіб концептуалізації (сприйняття, оцінки та організації світу). Мовне представлення комічного – це створення певної художньої картини світу, яка несе в собі інформацію про специфіку взаємодії мови і дійсності, людини і соціуму, про можливість читача декодувати текст. Комічне у творі художньої літератури має дієву силу лише тоді, коли письменник правильно вибирає мовні засоби й уміло використовує їх у тексті.

Актуальність теми зумовлена потребою виявлення й системного лінгвостилістичного опрацювання сукупності мовних засобів репрезентації комічного у художньому дискурсі.

Об’єктом дослідження є лінгвальні особливості реалізації комічного у художньому дискурсі.

Предметом дослідження є функційне навантаження лексичних, фразеологічних, морфологічних та синтаксичних одиниць як засобів творення комічного ефекту в художньому англомовному тексті.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні шляхів і способів вербальної репрезентації комічного у художньому дискурсі.

Досягнення цієї мети передбачає розв’язання таких **завдань**:

1) опрацювати основні теоретичні підходи до проблеми комічного з позиції мовознавства;

2) проаналізувати сучасні конценції щодо класифікації комічного;

3) охарактеризувати основні види комічного;

4) охарактеризувати поняття «дискурс» у сучасній лінгвістиці;

5) виявити характерні мовні засоби та форми вираження комічного в художньому англомовному тексті;

6) схарактеризувати лексичні та фразеологічні засоби творення комічного;

7) схарактеризувати граматичні засоби творення комічного;

8) визначити стилістичний потенціал синтаксичних одиниць як репрезентантів комічного.

Матеріалом дослідження слугують короткі оповідання американського письменника О.Генрі.

Методи дослідження. Специфіка об’єкту і поставлені в магістерському дослідженні завдання зумовили використання як загальнонаукових (індукція, дедукція, аналіз, синтез), так і спеціальних лінгвістичних методів дослідження. За допомогою методу безпосереднього спостереження конкретних мовних явищ виявлено основні лексико-граматичні засоби творення комічного ефекту у художніх текстах. Описовий метод дав змогу класифікувати, систематизувати і проаналізувати виділені лексичні, фразеологічні, морфологічні та синтаксичні одиниці в лінгвостилістичному аспекті. Метод контекстуального аналізу забезпечив можливість дослідити мовні засоби вираження комічного в контексті, з більшою вірогідністю визначити їхні додаткові семантико-стилістичні відтінки, які надають вислову гумористичного чи сатиричного забарвлення. Поєднання методів зіставлення та семантико-стилістичного аналізу допомогло з наявних у досліджуваних текстах лексико-граматичних засобів виділити ті, що створюють найкращий комічний ефект, тобто довести смислову доцільність та вмотивованість їх вибору автором.

Наукова новизна дипломної роботи магістра полягає в тому, що в ній уперше здійснено дослідження лінгвокогнітивних та лінгвостилістичних механізмів створення комічного в художньому тексті; визначено місце та роль окремих засобів у досягненні гумористичного ефекту, розкрито характер їх взаємодії та взаємовпливу.

Теоретична значущість дослідження пов’язана з тим, що пропоноване дослідження поглиблює теоретичні відомості про феномен комічного, його

національний характер, визначає основні лінгвостилістичні параметри цього явища, показує значний виражальний потенціал і продуктивність різних мовних засобів творення комічного ефекту.

Практичне значення роботи визначається можливостями використання її результатів у практичних та теоретичних курсах зі стилістики англійської мови (розділи «Фонетична стилістика», «Лексична стилістика», «Синтаксична стилістика», «Функціональна стилістика»), інтерпретації тексту, у спецкурсі з лінгвістики тексту, а також у подальших наукових дослідженнях студентів та аспірантів.

Апробація результатів дослідження. Основні тези роботи були представлені автором на X Міжнародній студентській Інтернет-конференції «Мова в міждисциплінарному контексті безперервної освіти»: Панич Д. Мовна гра як засіб творення комічного в англомовному художньому тексті. Мова в міждисциплінарному контексті безперервної освіти: збірник матеріалів X Міжнародної студентської Інтернет-конференції (16-20 травня 2022 р.). Кам’янець-Подільський: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. С. 108-112.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків та списку опрацьованих джерел і літератури.

У **вступі** обґрунтовується актуальність обраної тематики, визначається об'єкт та предмет дослідження, формулюються його мета й завдання, прогнозується теоретичне та практичне значення, перераховуються методи дослідження та характеризується фактичний матеріал.

У **першому** розділі «Теоретичні основи дослідження комічного в лінгвістиці» з'ясовано основні напрями інтерпретації *комічного* в гуманітарній традиції; диференційовано ознаки різновидів комічного.

У **другому** розділі «Мовні засоби творення комічного у художньому дискурсі» охарактеризовано поняття «дискурс» у сучасній лінгвістиці;

висвітлено основні прийоми реалізації комічного на фонетичному, лексико-семантичному та граматичному рівнях.

У **третьому** розділі «Мовностилістичні засоби творення комічного у художньому дискурсі» проаналізовано найуживаніші та найефективніші стилістичні засоби створення комічного, такі як метафора, гіпербола, зегма та оксюморон.

У **Загальних висновках** узагальнено теоретичні та практичні результати проведеного дослідження та окреслено перспективи подальшої наукової роботи в цьому напрямі.

ВИСНОВКИ

Комічне в усіх його виявах завжди викликало значне зацікавлення науковців. Його розглядали у різних аспектах: естетико-філософському соціологічному, культурологічному, літературознавчому, лінгвістичному тощо. З погляду мовознавства комічне є лінгвостилістичною категорією, яка тісно пов'язана з такими термінопоняттями, як експресивність, експресивні стилі, стилістичний контекст, мовна конотація, стилістичне значення, стильове забарвлення тощо. Комічна експресія знаходить свій вияв в експресивних різновидах мовлення.

Різновидами комічного є іронія, гумор, сатира, сарказм та парадокс. Сатиру та гумор відносять до підвидів комічного, їх вважають повноправними формами комічного, а іронію, сарказм і парадокс – комічними смислами.

Гумор є різновидом комічного, що виражає м'яке відношення до суб'єкта осміяння (до недоліків життєвих явищ, поведінки людей), яке поєднує зовнішньо комічну трактовку з внутрішньою серйозністю, здатне викликати лише незлобиву посмішку і легкий несмішливий, веселий сміх.

Сатира – це форма комічного, сутність якої полягає у висміюванні та критиці пороків, хиб, негативних властивостей, які є соціально істотними і небезпечними для суспільства і людини, тому і лежать у площині суспільної психології.

Іронія є перехідною формою між гумором і сатирою яка під видом самопринижения приховує глибокий інтелектуальний і етичний зміст, і небезпідставно вважається зброєю егоцентризму, злого і витонченого розуму, що наділяє її дуже високим ступенем інтелектуальності порівняно з іншими видами комічного.

Сарказм – художній засіб комічного, різновид іронії , який являє собою в'їдливу, викривальну та дошкульну насмішку. Особливістю сарказму є те, що

переносне значення, виражене в твердженні, має мінімальний рівень прихованості у порівнянні з іронією.

Парадокс – художній засіб, що ґрунтується на суперечливості та містить у собі елемент несподіваності, незвичайності й будується на запереченні традиційного, усталеного, правильного.

Комічне у художньому дискурсі – явище надзвичайно складне і багатогранне. Проаналізувавши короткі оповідання в межах англомовного художнього дискурсу, можна стверджувати, що саме цей жанр, з його унікальною структурно-семантичною специфікою, детермінує засоби і частотність комічного. У художньому тексті комічне може реалізовуватися в плані змісту і в плані вираження. Мовні засоби створення комічного ефекту представлені на різних рівнях мови (фонетика, морфологія, лексика, синтаксис).

Основними фонетико-графічними засобами вираження комічного в творчості О.Генрі є курсив, великі літери, три крапки в кінці репліки, порушення коректності мовлення (звукової форми вимовляння), шиболет, омофони, гра слів, яка формується на основі обігрування схожого звучання загальних назв, фонетичні каламбури, які базуються на схожому звучанні слів, слова-пароніми.

Основними лексико-семантичними засобами творення комічного в оповіданнях О.Генрі є епітети, образні порівняння, ідіоми, семантизація лексеми. Мовлення героїв багате на велику кількість, розмовних слів, просторічних виразів, сленг, неологізми, порівняння, які допомагають читачеві зрозуміти соціальне становище і спосіб життя героїв та роблять розповідь більш достовірною.

Серед морфологічних засобів творення комічного в мові сучасної художньої прози найчастіше фігурують такі частинами мови, як займенники, числівники і вигуки.

За допомогою займенників письменники переважно виражають негативне ставлення одного персонажа до іншого, висміюють різноманітні

людські вади в поведінці (егоїзм, інертність, бездіяльність, боягузтво, зверхність, бюрократизм, розумову й мовленнєву обмеженість, запобігання перед іноземним і под.). З цією метою використовують різні прийоми: вживають займенники у невластивих їм формах, навмисне змінюють рід, число або відмінок займенника, його синтаксичну функцію, утворюють авторські відзайменникові неологізми, нагромаджують в одному контексті займенники різних значеннєвих розрядів, нерідко протиставляючи їх тощо.

Числівники, вказуючи на кількість, вік, розмір, склад, час, лише у відповідному контексті стають засобами гумору, іронії чи сатири. Вони допомагають автору передати людські вади (кар'єризм, пристосуванство, жадібність, безвідповідальність, обман, розумову обмеженість), протиставити умови життя і праці різних соціальних верств населення, виразити алогічність описуваної ситуації, невідповідність між кількістю та якістю, бажаним і реальним.

Використання вигуків (зокрема субстантивованих) як вагомого засобу комічного уможливлює приховування неетичної інформації, показ психоемоційних розладів, реакцій, контрасту емоцій людей, порушень мовного етикету.

До найпоширеніших синтаксичних засобів творення комічного в англійському художньому дискурсу належать: однорідні члени речення, вставні конструкції, речення питальної модальності.

Однорідні члени речення стають засобом комічного, оскільки мають здатність нагнітати, надмірно деталізувати негативні реалії, ознаки чи дії, нагромаджувати в одному контексті абсурдні, невідповідні, несумісні, суперечливі, непоєднувані за змістом явища, з позитивним і негативним відтінком.

Письменники-гумористи нерідко вживають вставні конструкції, оскільки за їхньою допомогою можна уточнити, доповнити, роз'яснити предметний зміст речення або внести додатковий комічний відтінок до його структури. Комізмом пройняті ті вставлені конструкції, до складу яких

входять порівняння, експресивна лексика, власні назви, фразеологізми, гіперболи, пароніми, неологізми.

Комічного забарвлення досягають письменники, вживаючи питальні конструкції, які містять у своєму складі абсурдне припущення; логічне жартівливе твердження; інформацію для сфокусування розмови в потрібному іронічному руслі; готову відповідь; пародіювання мовлення персонажа; удаване нерозуміння певних явищ; заперечення доцільності запитань; знижену лексику. Сила комізму зростає, якщо у тесті вживають поряд кілька питально-риторичних речень з алогічним змістом.

Найпоширенішими стилістичними засобами створення комічного в англійському художньому дискурсі, зокрема в коротких оповіданнях О.Генрі, є метафора, гіпербола, зевгма, оксюморон.

Комічна метафора є потужним засобом характеристики явищ та предметів дійсності і в значній мірі сприяє розкриттю авторського світовідчуття, виявляючи суб'єктивно-оцінне ставлення письменника до фактів цієї об'єктивної дійсності.

Гіпербола як засіб реалізації комічного ефекту завдяки своїй емоційно-експресивній стилістичній забарвленості збагачує основне значення лексичної чи граматичної одиниці додатковими конотаціями, що несуть комічний підтекст.

Застосування зевгми у мовленні призводить до виникнення явища невідповідності, яке є одним із важливих складників комічного.

Проаналізувавши короткі оповідання О.Генрі, ми визначили наявність таких типів оксюморона як складне слово (bitter sweet, Life-in-Death), прикметник +іменник (pleasant fight, plain beauty), іменник + дієслово (silence whistles), герундійна конструкція: (I am busy doing nothing, it’s importantly mindless), прикметник + прикметник (decaying handsome), прислівник + прикметник (extraordinarily neutral).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко Т.П. Мовленнєвий акт іронії в англійській мові (на матеріалі художньої літератури XVI та XX століть): Автореф. дис. …канд. філол. наук. 10.02.04. Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. Харків, 2002. 18 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. Стилистика декодирования. 3-е изд. М.: Просвещение, 1990. 300 с.
3. Арутюнова Н.Д. Метафора и дискурс. *Теория метафоры*. Москва, 1990. С. 5–32. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:GDXmdI9iPgJ:www.philology.ru/linguistics1/arutyunova-
4. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : [навч. посібник для студ. філол. спец. вузів]. Львів : Світ, 2003. 431 с.
5. Бацевич Ф. С. Текст, дискурс, речевой жанр: соотношение понятий. *Вісник Харківського університету.Серія: Романо-германської філології*. Харків: Константа, 2001. № 520. С. 3-6.
6. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 344 с.
7. Безугла Л. Р. Риторичні запитання як імпліцитні мовленнєві акти. *Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна*. 2009. № 866. С. 77–84
8. Беценко Т. Порівняння як засіб творення гумористичного колориту у поемі І. Котляревського “Енеїда”. *Сатира і гумор в українській літературній традиції* : [зб. наук. пр.] Чернівці : ЧДУ, 1994. С. 232–233.
9. Бехта І. А. Невласне-пряма мова в структурі жанру малих форм (на матеріалі американського “short story” XIX–XX століть: дис. канд. філол. наук : спец. 10. 02. 04 “Германські мови”. Л., 1993. 188 с.
10. Білозуб А. І. Лексико-семантичні прийоми мовної гри в українському постмодерному тексті. *Дослідження з лексикології і граматики української мови : [зб. наук. праць]*. Дніпропетровськ : Видавець Біла К. О., 2012. Вип. 12. С. 124–132.

11. Борев Ю. Б. Комическое и художественнные средства его отражения. Проблемы теории литературы : [сб. науч. тр.]. М. : Высш. шк., 1998. С. 298–353.
12. Бутильська Т. Лексичні засоби творення комічного в сучасній українській поезії (на матеріалі творів Василя Сичова). Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет, 2018. 84 с.
13. Беляков А. А. Объем и содержание категории комического. Стереотипы лингвокультуры : коллективная монография. Киев : Изд. дом Д. Бураго, 2013. С. 90–103.
14. Вітгенштейн Л. Філософські дослідження. К. : Основи, 1995. 311 с.
15. Вороновська Л. Універсальні та специфічні особливості визначення ознак художнього дискурсу. *Теоретична і дидактична філологія.* 2015. № 20. С. 155–166.
16. Гальперин І. Р. Стилистика английского языка : [Електронний ресурс]. URL: http:www.time.com. www.filologs.ru/английский...english/118-гальперин
17. Головата Д. Застосування гіперболи у сучасній англійській літературній мові. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/13765/2/VseukrStud_20121v2_Holovata_D-Zastosuvannia_hiperboly_u_135.pdf.
18. Гуйванюк Н. В. Синтаксичні засоби комічного у творах Євгена Дударя. Сатира і гумор в українській літературній традиції : [зб. наук. пр.]. Чернівці : ЧДУ, 1994. С. 268–269.
19. Денискіна Г. О. Парадоксальні висловлення у прозі Ліни Костенко: логічний та лінгвістичний феномен (на матеріалі роману «Записки українського самашедшого»). URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6985/1/Deniskin%D0%B0.pdf.
20. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX ст. К.: Довіра, 2002. 320 с.

21. Дук П. О. Метафора і порівняння як засіб гумору. *Вісник Дніпропетровського ун-ту. Серія: мовознавство :*Дніпропетровськ : ДНУ, 2008. Т. 16. Вип. 14. С. 95– 99.

22. Естетика: Підручник. К.: Вища шк., 2000. 399 с.

23. Калита О. Типи комічних текстів та особливості їх стилістичного аналізу. *Лінгвостилістичні студії.* 2015. № 2. С. 54–61.

24. Карасик В. И. О типах дискурса. Языковая личность: институциональный и персональный дискурс. Волгоград: Перемена, 2000. С. 5–20.

25. Карпенко Н. А. Моделювання мовної гри у творах Юрка Іздрика. *Лінгвістичні дослідження*. 2015. Вип. 39. С. 146–152.

26. Космеда Т. А. Мовна гра в парадигмі інтерпретативної лінгвістики. Граматика оцінки. Граматична ігрема (теоретичне осмислення дискурсивної практики). Дрогобич : Коло, 2013. 228 с.

27. Кусько К. Я. Лінгвістика тексту та її когнітивний потенціал**.** *Іноземна філологія. Вип. 111*. Л., 1999. С. 98-102.

28. Кузьмич О. Я. Мовні засоби творення комічного. М-во Освіти та науки України, Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки. Луцьк, 2015. URL: https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads

29. Колегаева И. М. Текст как единица научной и художественной коммуникации. Одесса : Изд-во ОГУ им. И. И. Мечникова, 1991. 120с.

30. Колесник О. Комічне в перекладі. URL: http://doxa.onu.edu.ua/Doxa9/103-110.pdf.

31. Коломієць М. Фразеологізми як засіб гумору і сатири у мові роману О. Чорногуза "Претенденти на папаху". *Сатира і гумор в українській літературній традиції :* [зб. наук. пр.]. Чернівці : ЧДУ, 1994. С. 238–240.

32. Кузьмич О. Я. Головні частини мови як засоби творення комізму**.** *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологічна"* : [зб. наук. праць]. Острог : Вид-во Нац. ун-ту "Острозька академія", 2010. Вип. 13. С. 361–365.

33. Кузьмич О. Я. Лексичні засоби творення комізму. *Дослідження з лексикології і граматики української мови :* [зб. наук. праць / за ред. А. М. Поповського]. Дніпропетровськ : ЛІТОГРАФ, 2010. Вип. 9. С. 158–165.

34. Леськів А. З. Лінгвостилістичні особливості комічного відображення дійсності (на матеріалі американських романів «чорного гумору»): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. Наук. Тернопіль, 2005. 20 с.

35. Литвак С. Я. Іронія як мовленнєвий акт з імпліцитною оцінкою. *Іноземна філологія.* Львів, 1991. Вип. 102. С. 78–80.

36. Літературознавчий словник-довідник / [за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка]. К. : ВЦ "Академія", 2006. 752 с.

37. Лобова О. К., Найдіна Є. С. Жанрова система комічного інституціиного дискурсу. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство.* 2018. № 9. С. 117–119

38. Майдаченко П. І. Комічне в сучасній українській прозі : [літературнокритичний нарис]. К. : Дніпро, 1991. 190 с.

39. Мацько Л. І. Стилістика української мови : [підручник] . К. : Вища школа, 2003. 463 с.

40. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій : [монографія]. Луцьк : РВВ Вежа Волин. держ. унту ім. Лесі Українки, 2004. 393 с.

41. Монастирська Х. Р. Засоби творення комічного в творах української та англійської художньої літератури (алегорійні пропріальні номінації). *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяпьності «Львівський філологічний часопис».* 2018. № 3. С. 170 – 174.

42. Оленєва В. Short Story і посттмодернізм (Д. Барт, Д. Бартелм, Дж. П. Донліві, Т. Пінчон). *Вікно в світ.* №5. 2012. С. 76-99.

43. Онопрієнко Т. М. Узуально-асоціативні епітети в сучасній англійській мові. *Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка.* 2005. № 23. С. 4–7.

44. Островська О. М. Категорії модальності та оцінки в англомовному художньому тексті. *Іноземна філологія*. Вип. 111. Л., 1999. С. 185-189.

45. Пархоменко А. Ф. Точка зору в художньому дискурсі і тропи. *Мовні і концептуальні картини світу . Зб. наук. праць*. К., Київський ун-т ім. Тараса Шевченка, 1998. С. 79-89.

46. Пацаранюк Ю. М. Способи реалізації іронії у структурі речення : дис... канд. філол. наук: 10. 02. 01. Чернівці, 2006. 203 с.

47. Пєсоріна Л. М. Мовні засоби створення комічного ефекту в короткому оповіданні (на матеріалі творів О. Генрі, Е. Кестнера, А. П.Чехова) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.15. Донецьк, 2006. 235 с.

48. Польова О. Способи вираження комічного в художніх творах англійських та американських письменників. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2012_2/visnuk_31.pdf.

49. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови : [підручник]. К. : Либідь, 1993. 248 с.

50. Потебня А. А. Мысль и язык . Киев : [б.и.], 1993. 192 с.

51. Походня С. И. Языковые виды и средства реализации иронии. К. : Наукова думка, 1989. 123 с.

52. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. К. : Видавничий центр “Київський університет”, 1999. 308 с.

53. Приблуда Л. М. До проблеми визначення статусу художнього дискурсу. URL: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8737/1/ hd.pdf.

54. Присяжнюк Л. Ф. Особливості характеру співвідношення порівняння та метафори. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/12082198.pdf.

55. Рада І. М. Із любові до мистецтва: як аналізувати новели О. Генрі. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2001. № 3. С. 17-18.

56. Самохіна В. О. Сміхове сприйняття світу в англомовній лінгвокультурі. *Актуальні проблеми філології, мовознавства, перекладознавства та*

методики викладання філологічних дисциплін : І міжвуз. наук.-практ. конф., 28-29 травня 2010 р. : тези доп. Маріуполь: ПДТУ, 2010. С. 26-30.

57. Семків Р. А. Іронічна структура: типи іронії в художній літературі. К. : Академія, 2004. 135 с.

58. Сычев А. А. Природа смеха или Философия комического. Саранск: Изд-во Мордов. ун-та, 2003. 176 с.

59. Скребнев Ю. М. Основы стилистики английского языка : учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. 2-е изд., испр. М. : ООО «Издательство АСТ»; ООО «Издательство Астрель», 2000. 224 с

60. Степанов Ю. С. Альтернативный мир. Дискурс. Факт и принцип причинности. Язык и наука конца XX-го века. М. : ИЯ РАН, 1995. С. 35–73

61. Тараненко О. О. Гра слів. *Культура слова,* 1997. № 50. С. 37–41.

62. Ткачук В.М. Текстуальні засоби вираження суб'єктивної модальності (СМ). *Вісник Сумського державного університету. Серія: Філологічні науки*. Суми, 2000. № 21. С. 95-113.

63. Толковый словарь Даля. URL: http://slovonline.ru/slovar_dal/

64. Уманець О., Шепель Ю. О. Семантичні особливості антитези та її відтворення у складі афоризмів в аспекті англо-українського перекладу. URL: https://lingvodnu.com/index.php/journal/article/download/31/24/.

65. Щербакова О. Л. Дискурс і текст як об'єкт лінгвістики. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія: Філологічні науки.* 2014. Книга 2. С. 294–297.

66. Шіліхіна К.М. Метафора і іронія. *Вісник ВГУ*, 2009, серія №2. 39-42 с.

67. Шонь О. Б. Мовностилістичні засоби реалізації гумору, іронії і сатири в американських коротких оповіданнях : дис. … канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2003. 225 с.

68. Шумейко О. А. Мовні засоби творення комічного в сучасній українській поезії (на матеріалі творів другої половини XX століття). Дис. Харків, 2007. 203 с.

69. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації. К. : Видавничий центр “Академія”, 2010. 312 с.
70. Cambridge Dictionary British English. URL: https://dictionary.cambridge.org/
71. Breton A. Antology of Black Humor. [Translated from French by Mark Polizzotti]. San Francisco : City Lights Books, 1997. 356 p.
72. Velae T. Metaphor and Metonymy: The Cognitive Trump-Cards of Linguistic Humour. URL: http://afflatus.ucd.ie/Papers/iclc2003.pdf.
73. What is discourse? URL: http://venus.unive.it/matdid.php?utente= daniela.cesiri&base=EnglishForTourism_EM9015%2F1_CESIRI_EnglishFor+ To urism_CH1.pdf&cmd=file
74. Williams W. C. A Beginning on the Short Story. Norwood, PA : Norwood Editions, 1978. 128 p.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

75. O. Henry «A service in Love» URL:https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/a-service-of-love
76. O. Henry «The gift of the Magi» URL: URL:https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-gift-of-the-Magi
77. O. Henry «Between Rounds» URL: URL:https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/between- rounds
78. O. Henry «A Comedy in Rubber» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/a-comedy-in-rubber
79. O. Henry «Christmas By Injunction» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/christmas-by-injunction
80. O. Henry «The Day We Celebrate» URL: http://www.correctenglish.ru/reading/literature/o-henry/the-day-we-celebrate

81. O. Henry «The last leaf» URL: http://www.correctenglish.ru/reading/literature/o-henry/the-last -leaf
82. O. Henry «The Pimienta Pancakes» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-pimienta-pancakes
83. O. Henry «The moment of victory» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-moment-of-victory
84. O. Henry «While the auto waits» URL: http://englishfromhome.ru/books/while_the_auto_waits
85. O. Henry «An unfinished story » URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/an-unfinished-story
86. O. Henry «The Ethics of Pig» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-ethics-of-pig
87. O. Henry «The hiding of Black Bill» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-hiding-of-black-bill
88. O. Henry «Cop and Anthem» URL: http://www.pseudology.org/chtivo/OHenry/Cop_and_Anthem.htm
89. O. Henry «The hiding of Black Bill» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-hiding-of-black-bill
90. O. Henry «The day Resurgent» URL: https://americanliterature.com/author/o-henry/short-story/the-day-resurgent